

ANABI INUSA

The history of the prophet Inusa in Illo Busa as recorded
in the books of the prophets.

Inusa basina Dekene

Deke yǎ'ò Amitai né Inusanɛ à ò: Fete n ɛ bǐi zǐkǐ Niniva, n wikipemǎ, zaapɔ an yǎvǎikena ma le. Akū Inusa basì Dekene à mipè Taasisiwa. Pɔ à kà Yafa, à go'itepɔ è gū, ada ɛ Taasisi. Pɔ à fiabò, à gè gó piū kū gbě pɔ dá ɛ gūnɔdo. Ada basi Dekene. Deke ɛni gbāa gbèe tekususu, akū ɛnizaga pǎsǐ fète tekususu ee go'itepɔ yidi à wiwi. Vía gogatennanɔ kū, baapiki dá wikipɛ a dekewa, akū an gó pì asonɔ bùte andá ká ite, gó le à futankū. Inusa sǐ à pìta à gè à wùte gó guū, ada i'ò. Gogatennanɔ gbě zǐkǐ gèe à a lè à òne: Bó i rída o makai? Fete n wikipɛ n dekewa, wìdikū dǔo tó àa wá wɛ gwa wà bo gaaū.

Akū an ò kǔne: À mó wà likpa wà dǔ gbě pɔ gèwadi kū kisia dido. Pɔ an likpà, akū an è à Inusa kū. An Inusa là an ò: Owēa, gbě pɔ n a ũ, n gbě pɔ n gèwadi kū kisia di takado. Zǐ kpete ndi kɛi? N bo má ni? Bùsu kpete gbɛn n ũi? Bui kpeten n ũi? A wè a ò: Ibalanin ma ũ. Deke Lua Musude pɔ tekususu kè kū tɔtɔdo an má a vía vī. Akū vía gbě pinɔ kū maamaa, an òne: Bó yǎ n kè makai? Gbě pinɔ dǔ pɔ ada basi Dekene, pɔ a ònné maka yǎdi. Í gí ada an zuzu, akū an a là an ò: Laba wáa kɛ í busawēai? A ònné: À ma se à ma zutekuū, i busaanɛ, zaapɔ ma dǔ maakū mí ma gèadi kū ɛnizaga gbāa dido. An nà ilinawa pɔ an le an bua, esǔ andi fǔo, zaapɔ í gí ada an zuzu. Akū an wikipè Dekewa an ò: N yǎ nna Deke! Su n wá kaate gbě di undebona yǎdio. Deke, su n wá di taalidenɔ ũ a dena yǎ musuo, zaapɔ n n puiǎ dàwēa. An Inusa sè an zù tekususu, akū í pì pǎsǐ kpàte. Deke gbāa yǎ tò vía gbě pinɔ kū maamaa, akū an sa'òwa an ledàwa.

Deke tò kpɔ gbētē m̀ò à Inusa m̀ò ìì, akū à k̀è kpɔ p̀ì nēsēũ
fāatē aakō gwāafī aakō.

Inusa wobikena kpɔ nēsēũ

Pɔ a ku kpɔ p̀ì nēsēũ Inusa wobik̀è Deke a Luawa a
ò:

Ma l̀ez̀ù Dekedi ma yinaũ,
akū a ẁèm̀ẽa,
ma kuna genɔb̃e nɔnaũ ma wikip̀è,
akū à ma yā m̀à.

N ma zu tekũ isiũ
zaa a nɔnaũ,
is̃ d̀èdema kũ í kokonanɔdo,
n idāgānɔ ta'ò ma mila.

Ma ò ma yā ba ku n s̃̀ũ dɔo,
es̃ má suka m̀à wesi n kpele.

Í ma kũ ma wakale,
isi ma m̀ò ìì,
s̃̀esi f̀ikā ma midi.

Ma ǹì ee gb̃es̃is̃ĩnɔ z̃ĩnnaũ,
ānua gambu pɔ ba gona ṽĩo tām̃ale.

Akū n ma bo gbāngoũ,
n ma suabà, Deke ma Lua.

Pɔ má yidi m̀à ānua to,
Deke, n yā d̀òmaũ,
akū ma wobik̀emma,

à n le zaa n kpu.

Gb̃ē pɔ dá kut̃e tāanɔñe amba balika ṽĩo,
es̃ maakũ, maa sa'omma kũ saabukpanado,

maa lé pɔ ma dānne fiabo.

Deke mí dì an suaba.

Deke yā'ò kpɔ pine, akū à Inusa pisi sīsila.

Inusa gena Niniva

Deke yā gēn piade ona Inusaneũ à ò: Fete n̄ ge bīi zōkō Niniva, ndí yā pɔ ma ònne kaseedi kaũ. Akū Inusa fēte à gēe Niniva lapɔ Deke òneba. Niniva sō bīi zōkōe maamaa. Pāna bīi pila à kà ta'ona gɔɔ aakō ũ. À gē bīi piũ à ta'ò gɔɔ do, akū à ɔdò kaseedikanawa à ò: Gɔɔ bapia mí gō Lua Niniva kaate. Ninivadenɔ wè Lua yādi, akū an leyi kaseedi kà an bakasano kàkaańla, nefēna kū gbē zōkōdo.

Pɔ a bao Niniva kia lè, akū à fēte a guuũ à a kiano uta wòto à zù, à bakasa kàkaala à zīte tubuũ. A ò wà kaseedika a bīiũ wà yā di wà o: Lapɔ kia kū a ibaanɔdo dìn di: Gbēnesīnanno kū tibɔnɔdo, an su an pɔbeo, an su an imio. Gbēnesīnanno kū tibɔnɔdo an bakasa kakaa an gīnala an piki, an wikiye Luawa kū gbāado. Baapiki bo a zé vāiũ, à ɔbo yā pāsīu. Dí mí dīkū dō tó Lua da wá wewēnda gwa à suu kewado, a pòkūkpā pāsī laka, wí bo kaatenaũ? Pɔ Lua an yākena è, lapɔ an bò an zé vāiũ, à an wewēnda gwà, i to muse pɔ à dì à kpańdi à an le dɔo.

Deke gbēno wewēndagwana dadana Inusane

Yā pì kè Inusane ĩi maamaa, akū a pɔ pà. À wobikè Dekewa à ò: N yā nna Deke! Mí yā pì onne zaa ma busuũo ya? Bee yādi ma basì máda tá Taasisi fa! Zaapɔ má dō pɔ n̄ mena vī, ndì menado e. N pɔ dì pa kpaakao, n̄ nesedokū vī maamaa, ndì ĩadana gbēwa bo n neseũ. Tiasa Deke, ma unde se, ga má yidi, mába yidi màkū ku dɔo. Deke òne: N pɔpana maa ya?

Inusa bò bĩĩũ, à zĩte a zĩte ɔdi. À kuta dò gã, a ku kuta piũ, ada gwa yã pɔ da bĩĩ pì le. Akũ Deke tò zága fète à uadà Inusala, pɔ a takasi le à labo. Zága pì yã Inusa pɔ kè nna maamaa. Pɔ gu dò, akũ Lua tò kòkɔ mò à zága pì zĩte, akũ zága pì lá gii kà. Pɔ isãtẽ gbãakũ, Lua bò kũ ěni wãado zĩte ɔdi, akũ isãtẽ dá a le a miwa. A gbãa làka, akũ à ga nidè à ò: Gaa má yidi mába yidi màkũ ku dɔo. Akũ Lua òne: N pɔpana zága di yã musu zé vĩ ya? Akũ à ò: A zé vĩ, ma pɔpana kà à ma de. Akũ Deke òne: Zága pɔ ndi a takasi keo, i ke mɔkɔn n tò à bùte à gbão, akũ lá pì kènne wewẽnda. À fète gwãafĩ do, akũ à gà gwãafĩ do. Maakũ sɔ, i kɔsi mà wewẽnda dɔ bĩĩ zĩkɔ Ninivaneo de? An gbẽ pɔ ba ɔpia dɔ kɔne kũ ɔzengedono an dasi de oaa sɔsɔo lee basoodola (120,000), mí an tibɔno dasi kè zài.